

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
проф. О. Власенко

06 20 21 р.

ПРОГРАМА ВСТУПУ
до аспірантури з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузь знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 228 Педіатрія
(код і найменування спеціальності)

Вінниця

Назва наукового напрямку	Сторінки
Дитяча хірургія	3 - 8
Дитячі інфекційні хвороби	9 - 11
Педіатрія	12 - 19
Критерії оцінювання	20

«ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ»

Структура хірургічного відділення. Сучасні методи дослідження в дитячій хірургії.

1. Прийомне відділення. Призначення. Його функції, структура. Обов'язки молодшого та середнього медперсоналу. Основні положення санітарно-гігієнічного режиму в приймальному відділенні.
2. Правила прийому дітей в хірургічний стаціонар. Деонтологічні аспекти роботи в приймальному відділенні.
3. Хірургічне відділення поліклініки. Структура відділення. Оснащення його приміщень. Штати. Санітарно-профілактична робота.
4. Особливості організації амбулаторно-поліклінічної хірургії.
5. Диспансеризація. Принципи реабілітації хірургічних, ортопедичних, урологічних та травматологічних хворих на поліклінічному рівні.
6. Дитячий травматизм. Його структура. Особливості дитячого травматизму у Вінницькій області. Профілактика побутового, вуличного, шкільного, спортивного травматизму. Роль міжвідомчих комісій в профілактиці травматизму. Їх завдання та функції.
7. Переливання крові та кровозамінників. Інфузійна терапія. Покази та протипокази. Ускладнення при переливанні крові. Боротьба із гемотрансфузійним шоком.
8. Інфузійно-трансфузійна терапія при гіповолемії.
9. Інфузійно-трансфузійна терапія в перед- та післяопераційному періоді.
10. Пупочна грижа. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
11. Грижі білої лінії живота. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
12. Виразкова хвороба шлунку і 12-палої кишки. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
13. Інвагінація кишківника. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
14. Обтураційна кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи

- обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
15. Странгуляційна кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  16. Динамічна кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  17. Кистозні утворення черевної порожнини. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  18. Поліпи шлунково-кишкового тракту. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  19. Гостре розширення шлунку. Заворот, перегин шлунку. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  20. Операції на шлунку та 12-палій кишці.
  21. Кишкові нориці. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  22. Мезаденіт. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  23. Хронічні захворювання печінки: паразитарні та непаразитарні кісти, абсцеси. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  24. Кісти холедоха. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження,

- діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
25. Реконструктивні та відновлювальні операції на жовчних шляхах.
26. Стегнові грижі. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
27. Закриті пошкодження органів черевної порожнини та позаочеревинного простору. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
28. Покази та протипокази до використання лапароскопічної хірургії.
29. Лапароскопічна хірургія при плановій хірургічній патології у дітей.
30. Лапароскопічна хірургія при ургентній хірургічній патології у дітей.
31. Покази до резекції кишечника.
32. Декомпресія кишкового тракту. Ускладнення післяопераційного періоду.
33. Профілактика спайкової кишкової непрохідності.
34. Пошкодження селезінки. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
35. Хвороба Крона. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
36. Особливості обстеження новонароджених та дітей старшої вікової групи на наявність ортопедичної патології.
37. Особливості переломів кісток у дітей. Переломи ділянки ліктьового суглобу. Контрактура Фолькмана. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
38. Вроджений вивих стегна, кривошия, клишоногість. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
39. Рани (класифікація, діагностика, первинна хірургічна обробка). Ускладнення ран.

40. Класифікація опіків. Визначення глибини та площі опіку. Опікова хвороба, її стадії. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
41. Опіковий шок Опікова септикотоксемія. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
42. Відмороження та електротравма. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація. Перша невідкладна допомога при відмороженні та електротравмі.
43. Збудники гнійної хірургічної інфекції і умови її розвитку. Біологічні і клінічні аспекти гнійних ран. Госпітальна інфекція та методи її профілактики. Принципи та методи лікування гнійних ран і гнійних захворювань.
44. Гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини (фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, бешиха, еризипілоїд). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
45. Хронічний остеомієліт. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
46. Гнійні захворювання суглобів та слизових сумок (артрит, бурсит). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
47. Гнійні захворювання клітковинних просторів (флегмона шиї, аксілярна флегмона, субпекторальна флегмона, глибокі субфасціальні, міжм'язові флегмони кінцівок, флегмона заочеревинної клітковини). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
48. Гнійні захворювання кінцівок, кісти та стопи (панарицій, флегмона, гангрена). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика,

- лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
49. Неклостридіальна анаеробна інфекція. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  50. Специфічна анаеробна інфекція (правець, газова гангрена, сказ). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  51. Загальна гнійна хірургічна інфекція – сепсис. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  52. Проблеми ВІЛ-інфекції в хірургії.
  53. Гнійно-запальні захворювання м'яких тканин у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  54. Хірургічні захворювання органів черевної порожнини, прямої кишки. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  55. Хірургічні захворювання сечостатевої системи. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
  56. Вроджена м'язова кривошия, дисплазія кульшових суглобів, вроджений вивих стегна, вроджена клишоногість. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

«ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»

1. Особливості інфекційного процесу та імунітету у дітей. Профілактика дитячих інфекційних хвороб (специфічна і неспецифічна). Організація профілактичних щеплень дітям.

2. Дифтерія. Етіологія, епідеміологія. Патогенез різних клінічних форм. Дифтерія мигдаликів. Клінічні форми. Ускладнення. Дифтерійний ларинготрахеїт. Дифтерія носа, ока, статевих органів, шкіри. Діагностика. Лікування дифтерії. Протидифтерійна сироватка, умови її ефективної дії, методика введення. Профілактика дифтерії.

3. Скарлатина. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація скарлатини. Клінічна картина типових і атипових форм. Ускладнення. Лікування. Профілактика.

4. Кір. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клініка типових та атипових форм. Ускладнення. Основні принципи лікування. Профілактика кору.

5. Краснуха. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика. Вроджена краснуха. Лікування. Профілактика.

6. Коклюш. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Особливості коклюшу у дітей грудного віку. Ускладнення. Лабораторні методи діагностики. Етіотропна та патогенетична терапія хворих на коклюш. Профілактика.

7. Вітряна віспа. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клінічна картина типових і атипових форм вітряної віспи. Ускладнення. Лікування, профілактика.

8. Оперізуючий герпес. Діагностика. Лікування.

9. Герпетична інфекція (простий герпес). Етіологія, шляхи зараження. Клінічні форми, діагностика. Лікування.

10. Паротитна інфекція. Етіологія, епідеміологія. Класифікація. Клінічна картина різних форм епідемічного паротиту (паротит, субмаксиліт, сублінгвіт, панкреатит, орхіт, менінгіт та ін.). Лікування. Профілактика.

11. Грип. Клінічний перебіг. Особливості у дітей раннього віку. Ускладнення, їх патогенез. Лікування. Профілактика.

12. Парагрипозна і респіраторно-синцитіальна інфекції у дітей. Особливості клінічних проявів. Лікування, профілактика.

13. Аденовірусна інфекція. Шляхи передачі. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Лікування. Профілактика.

14. Ангін у дітей. Етіологічні особливості залежно від віку. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Тактика ведення хворих на ангіни вдома.

15. Менінгококова інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні форми. Клінічна картина менінгококкового менінгіту. Особливості перебігу у дітей 1-го року життя.

16. Менінгококцемія, клінічна картина. Лабораторна діагностика.

Основні принципи лікування. Профілактика. Невідкладні стани при менінгококовій інфекції (інфекційно-токсичний шок, набряк мозку), діагностика, лікування на догоспітальному етапі і в стаціонарі.

17. Інфекційний мононуклеоз. Етіологія. Клінічна картина. Лабораторні методи діагностики. Основні принципи лікування.

18. Поліомієліт. Етіологія. Клініка. Лікування. Профілактика.

19. Ентеровірусна інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні форми. Діагностика. Лікування. Профілактика.

20. Шигельози у дітей. Захворюваність в різних вікових групах. Клініка, діагностика. Лікування. Профілактика.

21. Сальмонельози у дітей. Етіологія, патогенез. Клінічні форми. Лікування. Профілактика.

22. Ешерихіози у дітей. Етіологія. Клінічні особливості у дітей різних вікових груп залежно від збудника. Лікування. Профілактика.

23. Гострі кишкові інфекції у новонароджених. Етіологічна структура. Клінічні особливості. Діагностика. Лікування.

24. Псевдотуберкульоз. Епідеміологічні особливості у дітей. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування, профілактика.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

Михайлова А. М., Трішкова Л. О., Крамарєв С. О., Кочеткова О. М. Інфекційні хвороби у дітей // К.: Здоров'я. – 2000. – 418 с. “Інфекційні хвороби в дітей”: підручник за ред. проф. С.О.Крамарьова, проф. О.Б.Надраги. – Київ.: ВСВ “Медицина”, - 2010 - 392 с..

Інфекційні хвороби в дітей / за ред. Крамарьова С.О., Надраги О. Б. - Київ.: ВСВ

“Медицина”, 2010 - 392 с. Учайкин В.Ф., Нисевич Н.И., Шамшева О.В. «Инфекционные болезни и вакцинопрофилактика у детей.» Учебник для ВУЗов / М.:ГЭОТАР, Медиа, 2007. -688 с.

Nelson textbook 18th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS. 2007. – 3200 p.

Наказ МОЗ України від 09.07.2004 №354 “Про затвердження Протоколів діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей”.

Наказ МОЗ України від 31.08.2004 №437 “Про затвердження клінічних Протоколів надання медичної допомоги при невідкладних станах у дітей на шпитальному і дошпитальному етапах”. ДОПОМІЖНА

1. Богадельников И.В. Дифференциальный диагноз инфекционных болезней у детей.- Донецк. – 2013. - 712с.

2. Інфекційні хвороби в загальній практиці та сімейній медицині. За ред. М.А. Андрейчина. – ТДМУ «Укрмедкнига» - 2007. – 500 с.

3. Волосовец А.П., Юлиш Е.И. Рациональная антибиотикотерапия

респираторных заболеваний у детей - Донецк: Регина, 2005.-389с.

4. Волосовець О.П., Кривопустов С.П., Нагорна Н.В., співав. Завдання з біоетики та медичної деонтології для педіатрів-Донецьк: Донбас, 2004. - 84 с.

5. Волосовець О.П., Нагорна Н.В., Кривопустов С.П., Острополець С.С., Бордюгова О.В. Діагностика та лікування невідкладних станів у дітей. Навчальний посібник для студентів ВМНЗ IV рівня акредитації, лікарів-інтернів, лікарів-курсантів післядипломної освіти. – Донецьк: Донецький державний медичний університет ім. М.Горького., 2007. – 112 с.

6. Москаленко В.Ф., Волосовець О.П., Яворівський О.П., Булах І.Є., Остапик Л.І., Палієнко І.А., Мруга М.Р. (ред.) Крок 2. Загальна лікарська підготовка. Частина 2. Педіатрія, акушерство та гінекологія, гігієна. -Київ: Nova Knyha Publ.,2005.-404с.

7. Накази МОЗ України «Про удосконалення амбулаторно-поліклінічної допомоги дітям в Україні», «Про удосконалення організації медичної допомоги дітям підліткового віку», та по протоколах за спеціальностями “дитячі інфекційні хвороби, «педіатрія» та ін. МОЗ України. – Київ, 2005 р. – 414 с.

8. Невідкладні стани в педіатрії: Навч. посіб. / За редакцією проф. О.П.Волосовця та Ю.В.Марушка - Х.: Прапор. - 2008. – 200 с.

9. Оказание стационарной помощи детям. Карманный справочник. Оригинальное издание: Pocket book of Hospital care for children. Geneva, WHO, 2005. – Всемирная Организация Здравоохранения, 2006, 378 с.

10. Педиатрия. Под ред. Дж.Грефа. М.: Практика, 1997. - 911 с.

11. Петрушина А.Д. и др. Неотложные состояния у детей. – М.: «Медицинская книга», 2002. – 176 с.

12. Пеший М.М. Невідкладна допомога в педіатричній практиці / Навчальний посібник для студентів і лікарів-інтернів вищих мед. навч. закладів III-IV рівнів акредитації. – Полтава, 2001.

– 245 с. 13. Пособие ИВБДВ (Интегрированное Ведение Болезней Детского Возраста), Всемирная Организация Здравоохранения, Департамент Здоровья и Развития, Ребенка и Подростка (САН), 2000, 202 с.

14. Синдромная диагностика в педиатрии: справочник /Под ред. акад. РАМН А.А.Баранова– М.: Медицина, 1997. – 320 с.

15. Fisher, Randall G.; Boyce, Thomas G. Moffet's Pediatric Infections Diseases: A Problem Approach, 4th Edition. – 2005.-1054 p.

16. Krugman's infections diseases of children 11th edition. – 2003.- 820 p.

«ПЕДІАТРІЯ»

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів дихання у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика синдрому кашлю у дітей.
2. Диференційна діагностика синдрому задишки. Пневмонії у дітей. Ускладнення пневмонії. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.
3. Диференційна діагностика респіраторних та шкірних алергозів у дітей.
4. Диференційна діагностика бронхообструктивного синдрому у дітей.
5. Диференційна діагностика бронхо-легеневої дисплазії у дітей.
6. Диференційна діагностика синдрому ціанозу та хронічного кашлю. Хронічні бронхолегеневі захворювання у дітей.
7. Диференційна діагностика спадкових та природжених захворювань бронхолегеневої системи у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровообігу у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика кардіомегалії у дітей. Запальні захворювання серця. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності.
1. Диференційна діагностика серцевих шумів. Вроджені та набуті вади серця, кардіоміопатії, аномалії розвитку хордально-клапанного апарату у дітей. Синдром недостатності кровообігу.
2. Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях ритму та Морган'ї-Адамс-Стокс-синдромі.
3. Диференційна діагностика лихоманки неясного генезу, неінфекційного висипу. Системні захворювання сполучної тканини у дітей.
4. Диференційна діагностика системних васкулітів у дітей.
5. Диференційна діагностика суглобового синдрому у дітей. Ювенільний ревматоїдний артрит, реактивні артрити. Синдром гіпермобільності суглобів.
6. Диференційна діагностика синдрому артеріальної гіпертензії.
7. Диференційна діагностика синдрому болю у ділянці серця та артеріальної гіпотензії. Вегето-судинні дисфункції у дітей і підлітків.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів травлення у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика синдрому абдомінального болю та диспепсичного синдрому. Функціональні та органічні захворювання стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей.
2. Диференційна діагностика синдрому зригувань та циклічного блювання. Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку.
3. Диференційна діагностика гепатолієнального та синдрому портальної гіпертензії. Захворювання гепатобіліарної системи у дітей. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності.
4. Диференціальна діагностика синдрому мальабсорбції, захворювань підшлункової залози у дітей.
5. Диференційна діагностика синдрому хронічного закрепу. Функціональні та органічні захворювання кишківника у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів сечової системи у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика синдрому дизурії. Інфекційно-запальні захворювання сечової системи у дітей.
2. Диференційна діагностика сечового синдрому. Дизметаболічні нефропатії, інтерстиційний нефрит. Тубулопатії.
3. Диференційна діагностика набрякового та нефротичного синдрому. Первинні та вторинні гломерулонефрити у дітей. Спадковий нефрит.
4. Гостре пошкодження нирок (гостра ниркова недостатність) у дітей. Гемолітико-уремічний синдром. Хронічна ниркова недостатність у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів ендокринної системи та обміну речовин у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика синдрому гіперглікемії. Цукровий діабет у дітей.
2. Диференційна діагностика гострих та хронічних ускладнень цукрового діабету у дітей. Синдром гіпоглікемії.
3. Диференційна діагностика синдрому зобу, гіпо- та гіпертиреозу.
4. Диференційна діагностика захворювань надниркових залоз.
5. Диференційна діагностика захворювань гіпоталамо-гіпофізарної системи у дітей.
6. Диференційна діагностика порушень росту у дітей.
7. Диференційна діагностика синдрому передчасної статевої зрілості.

Порушення статевого розвитку у дітей.

8. Диференційна діагностика ожиріння у дітей. Метаболічний синдром.
9. Диференційна діагностика білково-енергетичної та вітамінної недостатності у дітей.
10. Синдром гіпо- та гіперпаратиреозу у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровотворення у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика анемій у дитячому віці. Гемолітична криза.
2. Диференційна діагностика геморагічного синдрому у дітей. Вазопатії. Тромбоцитопенії. Тромбоцитопатії.
3. Диференційна діагностика геморагічного синдрому у дітей. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання. Коагулопатії.
4. Диференційна діагностика лейкозів у дітей.
5. Диференційна діагностика лімфопроліферативного синдрому у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дітей неонатального віку. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика перинатальних гіпоксичних уражень нервової системи у новонароджених дітей.
2. Диференційна діагностика перинатальних травматичних ушкоджень нервової системи у новонароджених дітей.
3. Диференційна діагностика геморагічного синдрому у новонароджених дітей.
4. Диференційна діагностика синдрому дихальних розладів у новонароджених.
5. Диференційна діагностика жовтяниць новонароджених.
6. Диференційна діагностика гнійно-запальних захворювань шкіри та підшкірної клітковини у новонароджених. Омфаліт новонароджених. Сепсис новонароджених.
7. Диференційна діагностика внутрішньоутробних інфекцій у новонароджених.
8. Недоношені діти та діти, які народжені з малою масою тіла.

Диспансерний нагляд за здоровими та хворими дітьми в умовах поліклініки. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Організація роботи дитячої поліклініки.
2. Медичне спостереження дітей перших трьох років життя в поліклініці.

3. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку.
4. Особливості медичного спостереження за дітьми підліткового віку.
5. Особливості медичного спостереження за дітьми з патологією органів дихання.
6. Особливості медичного спостереження за дітьми з патологією органів травлення.
7. Диспансерне спостереження дітей із серцево-судинними захворюваннями.
8. Диспансерне спостереження за дітьми з патологією сечової системи.
9. Синдром раптової смерті у дітей і раптова серцева смерть.
10. Синдром жорстокого поводження з дитиною.
11. Організація невідкладної допомоги дітям в амбулаторних умовах.

Перелік навчально - методичної літератури:

Базова

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.

Допоміжна

1. Acute Exacerbations of Pulmonary Diseases/ Pierre-Régis Burgel, Marco Contoli, José Luis López-Campos/ 2017/ERS Monograph/p. 224
2. Aher SM, Ohlsson A. Late erythropoietin for preventing red blood cell transfusion in preterm and/or low birth weight infants. Cochrane Database Syst Rev 2014;(4):CD004868.

3. Aher, S.M. & Ohlsson, A. (2014) Late erythropoietin for preventing red blood cell transfusion in preterm and/or low birth weight infants. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, **4**, CD004868.
4. Akinkugbe, O., Inwald, D. & New, H.(2016) Patient consent (children). Chapter 9. In: *All Blood Counts – A Manual for Blood Conservation and Patient Blood Management*. (eds by D. Thomas, J. Thompson & B.M.F. Ridler), pp. 127–140. TFM Publishing Ltd., Shrewsbury.
5. Allen Hugh D. et al. Moss & Adams Heart Disease in Infants, Children and Adolescents 9th. ed. — Wolters Kluwer, 2016. — 3438 p.
6. Allergies and Adolescents. Transitioning Towards Independent Living/ [David R. Stukus](#)/ 2018/Springer/253p.
7. American Diabetes Association's Standards of Medical Care in Diabetes — 2018. *Diabetes Care*. 2018;41(Suppl 1):S1-S159
8. American Society of clinical oncology educational book. American Society of clinical oncology. Annval Meeting. 2014. 441p. DOI: 10.14694/EdBook_AM.2014.34.
9. [Anthony J. et al. \(Eds.\) Heart Failure in the Child and Young Adult: From Bench to Bedside](#). Academic Press, 2018. — 789 p.
10. Antoncetti S, Casadei AM, Del Vecchio A, Girelli G, Isernia P, Motta M, et al. Recommendation for transfusion therapy in Neonatology. On behalf of the Italian Society of Neonatology and the Italian Society of Transfusional Medicine and Immunohematology. 2014.
11. Arlene E. Dent, James W. Kazura. Helminthic Diseases // Nelson Textbook of Pediatrics / R. Kliegman. — 18th edition. — Saunders, 2007.
12. B.S. Joly, P. Coppo, A. Veyradier (2017). Thrombotic thrombocytopenic purpura, *Blood*, 129 (21), 2836-2845.
13. Banerjee, J. & Aladangady, N. (2014) Biomarkers to decide red blood cell transfusion in newborn infants. *Transfusion*, **54**, 2574–2582.
14. [Barach P., Jacobs J., Lipshultz S.E., Laussen P. \(Eds.\) Pediatric and Congenital Cardiac Care: Volume 1](#). Springer, 2015. — 508 p.
15. [Barach P., Jacobs J., Lipshultz S.E., Laussen P. \(Eds.\) Pediatric and Congenital Cardiac Care: Volume 2](#). Springer, 2015. — 458 p.
16. Bell R.G. IgE, allergies and helminth parasites: a new perspective on an old conundrum // *Immunol. Cell. Biol.* — 2003. — Vol. 74.
17. Benign Hematologic Disorders in Children. Edited by Michel U. Callaghan. Volume 65, Issue 3, P. 407-622. 2018.
18. Bickley, Lynn S. Bates' pocket guide to physical examination and history taking / Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagy. — 7th ed
19. Brian E. L. Perspective: An easier diagnosis // *Nature*.- 2016.- № 533.- P. 107.
20. Cabana, Michael D. 5-Minute Pediatric Consult. Standarts/ Lippincott Williams & Wilkins (LWW)/2018/1136p.
21. Cezmi A. Akdis Ioana Agache Global atlas of asthma /Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology/2013/196p Kai-Håkon Carlsen, Jorrit Gerritsen / Paediatric Asthma/ European Respiratory Society Monographs/ 2012/p.240

22. Christensen RD, Yaish HM, Gallagher PG. A pediatrician's practical guide to diagnosing and treating hereditary spherocytosis in neonates. *Pediatrics* 2015;135:1107e14.
23. Christensen, R.D. & Ilstrup, S. (2013) Recent advances toward defining the benefits and risks of erythrocyte transfusions in neonates. *Archives of Disease in Childhood – Fetal and Neonatal Edition*, **98**, 365–372.
24. Christensen, R.D., Baer, V.L., Lambert, D.K., Henry, E., Ilstrup, S.J. & Bennett, S.T.(2014) Reference intervals for common coagulation tests of preterm infants (CME). *Transfusion*, **54**, 627–632.
25. Christian B. Laursen, Najib M. Rahman, Giovanni Volpicelli/ Thoracic Ultrasound/ERS Monograph/2018/p.268
26. Colombatti, R., Sainati, L., & Trevisanuto, D. (2016). Anemia and transfusion in the neonate. *Seminars in Fetal and Neonatal Medicine*, 21(1), 2–9. doi:10.1016/j.siny.2015.12.001
27. Community-Acquired Pneumonia/ James D. Chalmers, Mathias W. Pletz, Stefano Aliberti / 2014 / European Respiratory Monographs/p. 293
28. Cunningham, Carin L., and Gerard A. Banez. *Pediatric gastrointestinal disorders: Biopsychosocial assessment and treatment*. Springer Science & Business Media, 2007.
29. Cystic Fibrosis/Marcus A. Mall, J. Stuart Elborn/ 2014/ERS Monograph/p.331
30. [Da Cruz E., Ivy D., Jaggars J. \(Eds.\) Pediatric and Congenital Cardiology, Cardiac Surgery and Intensive Care](#). Springer, 2014. — 3511 p.
31. Diab, Y.A., Wong, E.C. & Luban, N.L. (2013) Massive transfusion in children and neonates. *British Journal of Haematology*, **161**, 15–26.
32. Douglas A. D., Hasler W. L. Rome IV – Functional GI Disorders: Disorders of gut-brain interaction // Gastroenterol.- 2016.- Vol. 150, №6.- P. 1257-1261.
33. Editor in chief: Michael J. Light *Pediatric Pulmonology* [Paperback]/ American Academy of Pediatrics/2013/ISBN-13: 978-1-58110-492-9/1181p
34. Editors in chief: Dennis C. Stokes *Pediatric Pulmonology, Asthma, and Sleep Medicine: A Quick Reference Guide* [Paperback]/ American Academy of Pediatrics/2018/ISBN-13: 978-1-61002-142-5/890 p
35. *Endocrinology: Adult and Pediatric E-Book* (2015) / J. Larry Jameson; Leslie J. De Groot, 2015. 2700 pages; ISBN 9780323321952.
36. Floch, Martin H. *Netter's Gastroenterology*/ Floch, Martin H. – 3rd Ed
37. Guandalini, S. *Textbook of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition. A Comprehensive Guide to Practice*/ Guandalini, S., Dhawan,A., Branski, D. – 2016
38. *Harrison's Endocrinology*, 4E (2016) / J. Larry Jameson. 2016, ISBN 9781259835735.
39. Houser, Christine M.*Pediatric Gastroenterology and Nutrition*/ Houser, Christine M. – 2014
40. *Inherited Hemoglobin Disorders*. Edited by Anjana Munshi. 2015. 194 p. DOI: 10.5772/59742.

41. [James-Roberts I.St. Infant Colic / Ian St James-Roberts](#) // Chapter from [Pediatric Neurogastroenterology](#), 2017.- P.369-379 DOI:[10.1007/978-3-319-43268-7_34](#)
42. Jonathan Barratt, Kevin Harris, Peter Topham Nephrology (Oxford Desk Reference) Oxford University Press, - 2011. - DOI:10.1093/med/9780199229567.001.0001
43. Juul S. Erythropoiesis and the approach to anemia in premature infants. J Matern Fetal Neonatal Med 2012;25(Suppl. 5):97e9.
44. Kenneth B., Staller K. New pathways, new targets: Visceral hypersensitivity pathogenesis in irritable bowel syndrome // Clin. Transl. Gastroenterol.-2016.- №7 (2).- P. 146.
45. Kidney and Urinary Tract Diseases in the Newborn. Springer. – 2014. – DOI 10.1007/978-3-642-39988-6 Lesley Rees, Paul A.Brogan,Detlef Bockenhauer Paediatric nephrology. Oxford University Press, -2012.
46. Management of Pediatric Ulcerative Colitis: Joint ECCO and ESPGHAN Evidence based Consensus Guidelines / Dan Turner, Arie Levine, Johanna C. Escher [et al.] // JPGN.- 2012.-Vol. 55, № 3.- P. 340-361.
47. Morrison JF, Neufeld EJ, Grace RF. The use of erythropoietin-stimulating agents versus supportive care in newborns with hereditary spherocytosis: a single centre's experience. Eur J Haematol 2014;93:161e4.
48. Neff L.L., Rahbar R. Pediatric head and neck / In: Greenfields Surgery Scientific Principles&Practice, 6th edition, 2017 – P. 5068 – 5086.
49. Neil N. Turner, Norbert Lameire, David J. Goldsmith Oxford Textbook of Clinical Nephrology (4 ed.) Oxford University Press,-2015 - DOI:10.1093/med/9780199592548.001.0001
50. New, H. V., Berryman, J., Bolton-Maggs, P. H., Cantwell, C., Chalmers, E. A., Davies, T., ... & Stanworth, S. J. (2016). Guidelines on transfusion for fetuses, neonates and older children. *British journal of haematology*, 175(5), 784-828.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. British Committee for Standards in Haematology (2012a) Guideline on the Administration of Blood Components. Addendum: Avoidance of Transfusion Associated Circulatory Overload (TACO) and Problems Associated with Over-transfusion
2. British Committee for Standards in Haematology (2014a) Guideline for the use of anti-D immunoglobulin for the prevention of haemolytic disease of the fetus and newborn. *Transfusion Medicine*, **24**, 8–20.
3. British Committee for Standards in Haematology (2015) A practical guideline for the haematological management of major haemorrhage. *British Journal of Haematology*, **170**, 788–803.

4. British Committee for Standards in Haematology. (2016b) Guidelines on red cell transfusion in sickle cell disease. Part I: principles and laboratory aspects. *British Journal of Haematology*,
5. British Committee for Standards in Haematology. (2016c) Guidelines on red cell transfusion in sickle cell disease. Part II: indications for transfusion. *British Journal of Haematology*,
6. Державний формуляр лікарських засобів. ДП «Державний експертний центр МОЗ України». - Випуск щомісячний. - К. 2015 <http://www.apteka.ua/article/322672>
7. Міжнародна класифікація хвороб і причин смерті, 10-й перегляд (МКХ-10) <http://mkb-10.com>
8. Протоколи надання медичної допомоги дітям за спеціальністю «Дитяча ендокринологія». -Наказ Міністерства охорони здоров'я України 27.04.2006 N 254 120 с. в редакції наказу МОЗ України від 03.02.2009 № 55 http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ6018.html
9. Наказ МОЗ України №152 від 04.04.2005 р. „Про затвердження Протоколу медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною”. – Київ, 2005. – 29 с. <http://ukraine.uapravo.net/data/base21/ukr21220.htm>
10. Наказ МОЗ України від 29.03.2006 N 179 «Порядок реєстрації живонароджених і мертвонароджених»
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show /z0427-06>

**Критерії оцінювання рівня знань зі спеціальності
вступників до аспірантури
Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова**

Критерії оцінювання знань вступників до аспірантури зі спеціальності складено відповідно до чинних навчальних програм рівня магістра (спеціаліста). Випробування проходить у вигляді письмового іспиту.

Під час іспиту вступник до аспірантури повинен продемонструвати володіння наведеним комплексом знань зі спеціальності та викласти відповіді у письмовій формі на 4 (3) запитання з різних розділів спеціальності.

Оцінювання рівня знань вступників визначається за національною шкалою:

- «5» (відмінно)
- «4» (добре)
- «3» (задовільно)
- «2» (незадовільно)

Оцінку «відмінно» (5) одержує вступник, який демонструє вичерпні знання згідно білету; вільно орієнтується в тематиці одержаних завдань та чітко відповідає на запитання, користується літературно правильною мовою, правильно застосовує медичну термінологію.

Оцінку «добре» (4) одержує вступник, який демонструє впевнені знання всіх питань згідно білету; орієнтується в тематиці одержаних завдань, але робить деякі негрубі помилки при відповіді на запитання; користується правильною літературною мовою, але нечітко використовує медичну термінологію.

Оцінку «задовільно» (3) одержує вступник, який не продемонстрував впевнених знань із тематики одержаних завдань, виявляє лише базові знання із тематики білету; робить помилки у використанні медичної термінології.

Оцінку «незадовільно» (2) одержує вступник, який дав неправильну відповідь на 2 запитання із тематики білету, не показав впевнених базових знань із тематики одержаних завдань.